

Zásah a likvidace: Odrázovým bodem je identifikace

V předchozím článku jsme se snažili upozornit na havárii způsobenou nedostatečným upevněním nákladu na ložném prostoru nákladního vozidla. Jak se u havárií nebezpečných věcí zasahuje a jak se následně likvidují? O zkušenosti se s námi podělili zástupci společnosti DEKONTA a Hasičského záchranného sboru ČR. Jejich postup je v mnoha ohledech podobný.

V případě havárie, při níž dochází k úniku nebezpečných věcí, na místě činu zasahují **Policie ČR** a hasiči, kteří mají za úkol identifikovat unikající látku. Přitom je nutné zabránit ohrožení zdraví a životů osob a škodám na životním prostředí.

„Někdy obdržíme velice přesnou informaci o unikající látce, v jiných případech jsme informováni nepřesně anebo dokonce vůbec. Proto zpravidla ke každé nahlášené havárii přistupujeme jako k úniku neznámé látky. Podle toho pochopitelně volíme nejvyšší stupeň ochrany,“ vysvětluje Jiří Matějka z **Hasičského záchranného sboru ČR** a dodává, že se jedná o plynotěsný protichemický oděv typu 1A, který je uvnitř vybaven dýchacím přístrojem.

Hasiči budou mít k dispozici mobilní chemické laboratoře

Při haváriích nebezpečných věcí na silnici zasahujícím hasičům v orien-

taci pomáhá dohoda ADR. Přeprava nebezpečných věcí musí probíhat v souladu s dohodou ADR. Vozidlo je označeno bezpečnostními značkami, řidič má k dispozici pokyny pro případ nehody a další nezbytné doklady. Pokud tomu tak z jakéhokoli důvodu není, dochází k provedení chemického průzkumu prostřednictvím detekčních a analytických pro-

středků. Tzv. opěrné jednotky HZS působící téměř ve všech krajských městech jsou pro tyto účely vybaveny mobilními analyzátory a spektrometry. K identifikaci nebezpečných věcí slouží rovněž pět stacionárních chemických laboratoří HZS, jejichž součástí je mobilní jednotka.

„Od druhé poloviny roku 2009 bychom měli mít k dispozici několik vozidel chemického a radiačního průzkumu, což jsou prakticky mobilní chemické laboratoře,“ říká Jiří Matějka, který uvádí příklad ze zásahu ve vojenském skladu, kde při překládání chemických látek došlo k úniku neznámé látky. Tato nehoda způsobila zdravotní potíže několika vojáků, kteří museli být ošetřeni v nemocnici.

„Zmíněná vojenská jednotka nebyla bohužel dostatečně vybavena pro identifikaci chemických látek. Proto museli zasahovat hasiči, kteří k identifikaci chemické látky použili chemickou laboratoř,“ vzpomíná

„Musíme počítat s nejvyšším možným rizikem,“ říká Petra Najmanová.

Jiří Matějka. „Pokud bychom měli k dispozici moderní přístroje, trvala by identifikace podobné havárie několik minut. Identifikace v laboratoři je však podstatně delší, v řádu několika hodin.“

Havárii je nutné co nejdříve likvidovat

Jak jsme se již zmínili, ohledání místa havárie, kde došlo k úniku nebezpečné látky, provádějí hasiči a policie. Poté dochází k předání místa havárie společnosti, která následky škod likviduje. V České republice to může být např. společnost **DEKONTA**. Ta je k likvidaci havárie povolávána zpravidla na základě rozhodnutí příslušného úřadu nebo ji může kontaktovat příslušná dopravní firma, jejíž vozidlo se stalo účastníkem havárie.

„Vzhledem k tomu, že většinou neustíme, jaké nebezpečné věci budeme likvidovat, musíme počítat s nejvyšším možným rizikem. Používáme proto nejvyšší stupeň ochrany, tzn. těžký protichemický oblek s dýchacím přístrojem, který nás při správném použití dokonale ochrání.“

Od hasičů a policie získáme informace, jak bylo doposud postupováno

Hasiči musí být vždy perfektně připraveni.

Pracovníci firmy DEKONTA se připravují likvidovat havárii.

a jaké prostředky byly k likvidaci havárie použity,“ vysvětluje Petra Najmanová, samostatná řešitelka společnosti DEKONTA.

V případě havárie nákladního vozu přepravujícího nebezpečné věci je nezbytně nutné co nejdříve identifikovat unikající látku. Přitom se vždy vychází z označení vozidla a z pokynů pro případ nehody, které musí mít každý řidič přepravující nebezpečné věci ve vozidle.

„Pokud si nejsme jisti, odebereme vzorek látky, která unikla, a neprodleně jej odesíláme na analýzu v laboratoři,“ říká Petra Najmanová a upozorňuje, že se takto postupuje pouze v případě, kdy je relativně dostatek času. Pokud jsou ohroženy podzemní vody nebo dokonce zdraví člověka, je potřeba havárii likvidovat okamžitě a zamezit jejímu dalšímu šíření.

Další důležitý úkol představuje zastavení úniku nebezpečné látky z cisternového vozidla. Současně dochází k neutralizaci již uniklé látky sorpčními prostředky a neutralizačními činidly. Pokud se jedná o menší balení (např. sudy, kanystry nebo IBC kontejnery), jsou nebezpečné věci v poškozených obalech ukládány do speciálního balení, v němž se přepravují k likvidaci. Nebezpečná látka z havarované cisterny je přečerpána. Likvidace škod způsobených kontaminací vodních toků a nádrží je daleko složitější.

„Méně náročná je likvidace nebezpečných látek v uzavřených vodních nádržích, protože se látka nemůže šířit mimo hranice nádrže. Horší situace nastává v případě havárie na řekách či potocích. V těchto případech je již nezbytná spolupráce se správcem povodí,“ dodává Petra Najmanová.

Václav Podstawka

INZERCE

GrECo International

poradenství pro riziko a pojištění

Zapomeňte na rizika, nechte je na nás!

Společnost GrECo International je jedním z největších mezinárodních pojišťovacích a zajišťovacích makléřů s více než 15 letou tradicí na českém trhu.

Garance
Rychlost
Efektivita
Cena
Otevřenost

Poskytujeme komplexní služby a servis dle Vašich potřeb.

GrECo, International, poradenství pro riziko a pojištění s.r.o.
Tel: + 420 296 331 211
http://www.greco.eu
E-mail: greco@greco.cz